

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a Monostori Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Dancs Ferenc ügyvéd által képviselt **alperes** ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Vas Megyei Bíróság 2008. december 17. napján kelt 13.G.40.084/2005/101. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 102., 104. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperest terhelő marasztalás összegét 5.137.717,- (Ötmillió-egyszázharminchétezer-hétszáztizenhét) Ft-ra, valamint annak az elsőfokú ítéletben meghatározott késedelmi kamataira leszállítja, míg - a per főtárgya tekintetében - ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Mellőzi az elsőfokú ítélet perköltség viselésére kötelező rendelkezését, egyben kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.088.386,- (Egymillió-nolcvannyolcezer-háromszáznolcvanhat) Ft első - és másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

2003. április 18. napján a felperes - vállalkozóként - vállalkozási szerződést kötött a megrendelő alperessel a "**Helység**"1, ... szám alatti épület - bowling - pályává és sörözővé - átalakítására a mellékelt ajánlati költségvetésben meghatározott munkákra. Az ajánlati költségvetésben a felperes a díját 50.631.174,-Ft + ÁFA (63.289.965,-Ft) összegben határozta meg, azzal, hogy az alperes a díjat utólagos felmérés alapján köteles megfizetni. A szerződés szerint a díjról a felperes minden hónap első napján részszámlát állíthatott ki; a teljesítést, valamint a benyújtott számla kifizethetőségét az alperes műszaki ellenőre igazolta le. (3/3. pont) A költségvetésben nem szereplő munkák csak az építési naplóban történt megrendelői jóváhagyás után voltak végezhetőek, „a szerződéses kereten felüli munkavégzés kizárólag a megrendelő írásbeli utasítására" volt végezhető. Az építési munka teljesítési határidejét 2003. november 20. napjában rögzítették.

A bontási - és építési munka során a jogerős építési engedélyes tervtől az alperes megrendelésére többször el kellett térnie a vállalkozó felperesnek; építési akadályt jelentett a tervtől való eltérések mellett a régészeti feltárás, az alperes esetenkénti késedelmes fizetése; amelyek miatt nem volt tartható az alperes által kijelölt 2005. tavaszi módosított teljesítési határidő. 2005. április 21. napján az alperes az építési szerződéstől elállt, a felperes 2005. április 22. napján - átadás-átvételi jegyzőkönyvet kiállítva - az építési területéről levonult. Az alperes viszont a 2005. március 7. napján kelt 6.250.000,-Ft megfizetésére szóló számlából a keresettel érvényesített összeget nem fizette meg.

A felperes keresetében 5.926.413,-Ft vállalkozói díj, valamint annak a 2005. március 16. napjától járó késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A felperes kiemelte, hogy az alperes az építési munka során számtalan változtatást igényelt szóban, időnként a már elkészült munkák visszabontása árán is. Azonban a felperes által átadott munkarészeket az alperesi műszaki ellenőr, "C" leellenőrizte, leigazolta és kifizethetőnek minősítette. Ezért az elszámolt és kifizetett felperesi teljesítések már nem képezik a vita, a per tárgyát; a teljesített elszámolások a felek megállapodásán, egyezségeen alapulnak, melyet az alperes nem támadott meg. Emellett a felperes által végzett pótmunkákra az építési szerződés nem terjed ki, azok új megrendelői igénynek minősülnek, azokra nem a szerződésben munkanemenként meghatározott ár, hanem az aktuális (kivitelezéskori) díj az irányadó.

Az alperes *ellenkérelmében* a kereset elutasítását indítványozta. Védekezése szerint a felperes részben hibásan teljesített, a hibás munkavégzés a felperes levonulását és az újabb vállalkozók munkavégzése megkezdését követően derült ki. A felperesnek további díj nem járt, mert az alperes kifizette a felperesnek a tényleges munkák megállapodás szerinti ellenértékét.

Az alperes az építész igazságügyi szakértő véleményének elsőfokú eljárás során történő beszerzését követően *viszontkeresetet* terjesztett elő, melyben utóbb 7.361.315,-Ft tőke, valamint annak a 2005. március 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301/A §-ában meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni a felperest jogalap nélküli gazdagodás jogcímén. Érvelése szerint ez az az

összeg, amellyel - a felperes által végzett munkák tételes felmérését követően - a vállalkozói díjat túlfizette.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott *ítéletével* a keresetet elutasította, egyben a felperest a módosított viszontkereset szerint kötelezte 7.361.315,-Ft tőke, késedelmi kamatai és 1.700.000,-Ft perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában megállapította, hogy a felek között tételes felmérésen alapuló vállalkozási szerződés (Ptk. 389. §.) jött létre, melynek részleges

meghiúsulása után a felperes által végzett munkatételek mennyisége és azok díja volt vitás. Az elsőfokú bíróság részletesen elemezte a lefolytatott építész szakértői bizonyítás eredményét és a felek arra tett nyilatkozatait. Ítélezése alapjául elfogadta a kirendelt "A" számos alkalommal szóban - és írásban kiegészített szakvéleményét, aki azt a többszöri helyszíni szemlére is alapította. Ezzel szemben elvetette az utóbb a kirendelt szakértővel együttesen is meghallgatott, a felperes által felkért "B"-né építész árszakértő vitás munkatételekre (a vöröskavics mennyiségére, tömörítésére; az alapozási betonmennyiségre; a télikert ragasztott ácsmunkájára; a gipszkartonozási munka mennyiségére; a koszorúbeton, a válaszfalak mennyiségére; az ács-bádogos- és tetőfedő munka mennyiségére, a vakolás mennyiségére) vonatkozó magánszakvéleményét. Ezt az elsőfokú bíróság részben azzal indokolta, hogy a magánszakértő az építés helyszínén nem járt, szakvéleményét az építési napló, valamint a tervdokumentáció alapján készítette. Részben pedig azzal, hogy a kirendelt igazságügyi szakértő a felmerült bizonytalan kérdéseket tisztázni igyekezett, szakvéleményét az adatfeltárás után rendszeresen korrigálta, a felperesi együttműködés és adatszolgáltatás megszűnése után is. Ezért az elsőfokú bíróság elfogadta a kirendelt építész igazságügyi szakértő véleményében meghatározott indokolt felperesi kivitelezési díjat és ez alapján az alperesi túlfizetés összegét.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő *fellebbezést* elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a keresetnek való helyt adás, a viszontkereset elutasítása; míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítása iránt. Fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozatlannak tartotta, mivel az több tekintetben aggályos szakvéleményen alapul. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban már kifejtett azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság által kirendelt szakértő eljárása, módszerei nem felelnek meg a szakértőkkel szemben támasztott követelményeknek. Ezt azzal támasztotta alá, hogy a szakértő milliós nagyságrendű tételeket felejtett ki számításaiból, álláspontja szerint önkényesen változtatta meg a rendelkezésre álló tervek objektív adatait, a felperes által felkért árszakértő számításainak egy részére már nem is volt hajlandó nyilatkozni. Valótlannak tartotta azt a megállapítást, hogy a felperes ne működött volna együtt a szakértővel, a szakértő által tőle igényelt kiviteli-, belsőépítészeti- és megvalósulási tervek a megrendelő alperes építető tulajdonát képezik. Az elsőfokú bíróság jogi állásfoglalását azért vitatta, mert a vállalkozási szerződés mellékletét képező költségvetésben nem szereplő, az alperes által időben később igényelt „többletmunkákra” a kirendelt szakértő elfogadott szakvéleményében a szerződésben (költségvetésben) meghatározott munkák egységárait alkalmazta, nem pedig a felperes által egyébként alkalmazott aktuális építőipari árakat. Megismételte az elsőfokú eljárásban előterjesztett azon érvelését is, hogy az elsőfokú eljárás során lefolytatott szakértői bizonyítás során nem lett volna lehetséges valamennyi munkatételt ismételten felülvizsgálni, mivel az építési munka 90-95 %-ban az alperes elállásakor már befejeződött, az elkészült munkarészekről kiállított felperesi kimutatásokat pedig az alperesi műszaki ellenőr felülvizsgálta, korrigálta és leigazolta. A szerződés megtámadásának hiányában nem lett volna felülvizsgálható valamennyi munkatétel.

A alperes fellebbezési *ellenkérelmében* az elsőfokú bíróság ítélete helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részletekbe menően megalapozott és aggálytalan

szakvéleményén alapul. A felperes másik szakértő kirendelésére irányuló indítványa csak a perelhúzást szolgálta volna, melyet az elsőfokú bíróság helyesen ítélt szükségtelennek.

Az ítélet tábla a másodfokú eljárás során a szakértői bizonyítást - a felperes által megbízott magánszakértő ("B"-né) szakvéleményében meghatározott vitás munkatételek, valamint a felperes által végzett pótmunkák aktuális piaci árai meghatározására - kiegészítette. A (BIMKAI) kiegészített szakvéleményében a felperesnek járó teljes vállalkozói díjat 65.371.435,- forintban határozta meg. Az ítélet tábla a szakértői bizonyítás eredményeként meghatározott vállalkozói díj összegével az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti.

A kiegészített tényállás alapján a fellebbezés kisebb mértékben alapos.

Az elsőfokú bíróság helytálló értékelése szerint a felek között utólagos tételes felmérésen alapuló vállalkozási szerződés (Ptk.389.§.) jött létre építési szerelési munka elvégzésére. (Ptk.402.§.) Az ilyen építési szerződés esetén a vállalkozói ajánlati költségvetése alapján kalkulált díj csak tájékoztató irányarat jelent, a vállalkozónak járó (végleges) díj a ténylegesen elvégzett, igazolt és műszakilag indokolt munkatételek után jár. Tételes felmérésre utalással létrejött szerződés esetén a vállalkozó a szerződés teljesítése után az ajánlati költségvetésben szereplő munkákon kívül valamennyi, az építési szerződés teljesítéséhez szükséges műszakilag indokolt és ténylegesen el is végzett munka költségei és díja megtérítését követelheti a megrendelőtől. (Így: BDT 2003/903., BDT 2007/1711.) Ebből a szempontból tehát nincs jelentősége, hogy a polgári jog az ilyen jellegű szerződésekre az eredeti szerződésben (ajánlati költségvetésben) szereplő munkatételeken felüli munkavégzést hogyan - többletmunkának, pótmunkának, avagy műszaki szükségszerűségből felmerült munkának - minősíti. (Többletmunka a tervben szereplő, de a költségvetésből hiányzó munkanem (Ptk.403.§.(4) bekezdés I. fordulat); pótmunka pótlólagos megrendelői igény, mely az eredeti szerződés módosítását jelenti. „Műszakilag szükséges munka” a tervdokumentációban és az ajánlati költségvetésben nem szereplő olyan munkatétel, amelyet a munka természete folytán előre nem lehetett látni, tervezni. (Ptk.403.§.(4) bekezdés II.fordulat)).

A konkrét esetben a megrendelő alperes - nem vitásan - az eredeti műszaki tartalomhoz viszonyítva számos változtatást és pótlólagos munkavégzést igényelt. A felek megállapodása alapján az eredeti szerződés ilyen módosítása, a pótmunkák megrendelése írásbeli alakhoz volt kötve. (Ptk.216.§.(1) bekezdés, 218.§.(1) bekezdés, vállalkozási szerződés 5/3. pont) Ugyanakkor az alperes pótlólagos megrendeléseire kifejezett díjmegállapodás nem kapcsolódott. A szerződés arról sem rendelkezett, hogy a pótmunkák díjában kizárólag írásban lehetne megállapodni. Ezért a szerződés eredeti műszaki tartalmát meghaladó szolgáltatás ellenértékére a XXXII. számú Polgári Elvi Döntés alapján végső esetben a jogalap nélküli gazdagodás szabályait kell alkalmazni. Ez az ítélkezési gyakorlat szerint azt jelenti (pl.: BH 1995/107.), hogy a megrendelő azt a díjat köteles megfizetni, amennyiért az aktuális munkát az adott időszakban a szokásos piaci árakon mással elvégeztethette volna;

azaz a felek kifejezett díjmegállapodás hiányában ráutaló magatartással a piaci árak alkalmazását fogadták el. Az elsőfokú eljárás során a megyei bíróság által kirendelt "A" igazságügyi szakértő azonban a felperesi pótmunkák díját nem ezen elvek szerint, hanem az eredeti ajánlati költségvetés árai arányosításával, illetve a **MÉK** és az **ÉVOSZ** által elfogadott 2003.évi Építőipari Költségbecslési Segédlet alapján munkálta ki.

Emellett a felperes által megbízott igazságügyi építész árszakértő a 93. sorszám alatt előterjesztett szakértői véleményében (az ott vizsgált 5 + 8 tétel erejéig) szintén aggályossá (Pp.183.§.(3) bekezdés) tette a kirendelt igazságügyi építész-szakértő véleményét. A kirendelt szakértő ugyan szakvéleményét kiegészítette a magánszakvélemény ismeretében (98.szám), illetve a szakértők együttes meghallgatására is sor került (100. tjk.). Azonban mindez nem volt elegendő a szakvélemények közötti többszörös ellentmondás feloldására, a szakértők véleménye változatlanul eltért pl. a vöröskavics feltöltés mennyisége, az alapozás betonmennyiségei, a télikert faszerkezetének ácsmunkája, avagy a vasbeton koszorúk betonmennyisége tekintetében. Ezek a lényeges összegű eltérések pedig nem oldhatóak fel azzal a formális indokolással, hogy a magánszakértő a helyszínen nem járt, míg a kirendelt szakértő a felmerült bizonytalanságokat tisztázni igyekezett és szakvéleményét a szükséges mértékben korrigálta.

Ezért az ítélet tábla a részben aggályos szakvélemény fogyatékoságai megszüntetése érdekében a fellebbezési eljárás során helyt adott a felperes (már az elsőfokú eljárás során előterjesztett) indítványának, és a szakértői bizonyítást kiegészítette. Ez a részbizonyítás azonban nem irányulhatott az építész-szakértői bizonyítás ismételt lefolytatására és a felperes által kivitelezett építmény teljes felmérésére. Nem volt arra sem mód, hogy a felperes a fellebbezési eljárás során (az elsőfokú eljárásban felhozni elmulasztott) újabb pótmunka-tételek díját követelje. A Pp.235.§.(1) bekezdése szerint ugyanis a másodfokú eljárás során új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha erről a fél csak az elsőfokú határozat meghozatalát követően szerzett tudomást (és az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb

határozatot eredményezett volna), illetve ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul. Ez utóbbi esetben azonban a másodfokú bíróság a felülbírálat során az új tény, illetve bizonyítékot csak akkor veheti figyelembe, ha előterjesztése az elsőfokú eljárásban nem a fél mulasztása folytán marad el. Azokat a tényállításait és bizonyítékait ugyanis, amelyet az elsőfokú eljárásban meg sem kísérelt előadni, a fél a másodfokú eljárásban nem hozhatja fel (BH 2003/204.).

Az elsőfokú eljárás során a felperes ugyan több észrevételében vitássá tette a kirendelt igazságügyi szakértő szinte valamennyi megállapítását, azonban a szakértői bizonyítás során "A" igazságügyi szakértő a (szám szerint) öt kiegészítő szakvéleményében minden esetben korrigálta a véleményét, döntően a felperes számára kedvezően. Így a "**B**"-né magánszakértő a részére adott megbízásban (93.szám) már csak 13 munkatételt (a vöröskavics mennyiségét, az alapozás betonmennyiségét, a hanggátló fal tételét, a télikert ácsszerkezetét, a gipszkartonozási munkákat, az áthidalókat, a koszorúbeton mennyiségét, a válaszfalak mértékét, az ácsmunkákat, a műkö (fedkő) mértékét, a bádogos munkákat, a

vakolat mennyiségét és a tetőfedés mértékét) tett vitássá. Iratellenes ezért az a fellebbezési nyilatkozat, hogy a magánszakértő véleményével a felperes csak szemléltetni szerette volna a kirendelt szakvélemény hiányosságait, de valójában az elsőfokú eljárásban valamennyi munkatétel tekintetében vitatta a szakvéleményt. (Gf.4.tjk.2.oldal) Az elsőfokú eljárás során a megyei bíróság sokszorosan lehetőséget biztosított a feleknek a szakértői véleménnyel kapcsolatos álláspontjuk kifejtésére, újabb tények előadására és bizonyítás indítványozására. Ezért a fellebbezési eljárásban az elsőfokú eljárásban már érvényesített pótmunka tételeken túli újabb munkatételek nem voltak vizsgálhatóak és "A" szakértő szakvéleménye is csak az elsőfokú eljárásban vitássá tett (13) tétel tekintetében volt ellenőrizhető.

Az ítéletábra által kirendelt szakértői intézet a fellebbezési eljárás során kiegészített szakvéleményében a felperesi magánszakvéleményben meghatározott 13 tétel díját a "B" által meghatározott összegektől (I.ütem: nettó 14.785.105,- forint, II.ütem: nettó 10.357.763,- forint) részben eltérő összegben határozta meg. (I.ütem: nettó 12.043.869,- forint, II.ütem: nettó 9.597.243,- forint) A felperes által végzett pótmunkák aktuális (a munka elvégzésekor irányadó piaci árak szerinti) díjait a szakértői intézet 12.208.984,- forint + áfa (15.261.230,- forint) összegben munkálta ki.

Az ítéletábra nem értett egyet azzal a fellebbezési állásponttal, hogy az egyes teljesítésigazolásokon az alperes műszaki ellenőre által leigazolt tételek minőségét és mennyiségét az alperes a tételes elszámolás alapján fizetendő díj iránti perben ne vitathatta volna. Ugyan a felek között létrejött szerződés 2. pontja rész-számlázási lehetőséget ír elő, viszont nem teszi a felperes szolgáltatását oszthatóvá. Építési szerződések esetében a generális főszabály, hogy a szolgáltatás (jogilag) oszthatatlan. (Ptk.403.§.(2) bekezdés) Ezzel szemben ugyan a felek határozhatnak a szerződésben a munka egyes részeinek átadás-átvételéről, azaz a szolgáltatás oszthatóságáról, azonban a megállapodásból ilyenkor egyértelműen ki kell tűnnie, hogy az egyes munkarészeket önálló teljesítési határidővel, külön-külön készre jelentéssel és átadás-átvétellel fogadják el. A felek szerződésében oszthatóként megállapított teljesítéshez kapcsolódó rész-számlázástól viszont különbözik a perbeli felek szerződésében szabályozott szakasz-számlázás, melynek csupán az a funkciója, hogy a megrendelő alperes megelőlegezze az egyes építési szakaszok finanszírozásához szükséges építési költséget, melyre egyébként a vállalkozó lenne köteles a Ptk.391.§. (1) bekezdése alapján. A szakasz-számlázás tehát nem jelent részteljesítési kötelezettséget. (Így: BH 1989/410., BDT 2006/1416., BDT 2008/1804.)

Ezért a szakasz-számla kifizetése feltételül megállapított teljesítés igazolás (szerződés 3/3.pont) kiállítása sem azonos a megrendelő vállalkozói teljesítéshez kapcsolódó megvizsgálási kötelezettségével. (Ptk.405.§.(1) bekezdés) A kivitelezés havi szakaszolása csak az előleg iránti igények, a számla kiállítása szempontjából releváns, de részteljesítés ezzel nem történik. Ezért értelemszerűen az alperes a teljesítés hatályával át nem vett (bár: az alperes műszaki ellenőre által leigazolt) tételek minőségét és mennyiségét a perben vitathatta. Így a műszaki ellenőr által aláírt teljesítésigazolás csak a bizonyítást könnyíti meg annyiban, hogy ha az iratok (összesítő, számlák, építési napló és műszaki tervek) alapján nem állapítható meg kétséget kizáróan az egyes munkatételek mennyisége, akkor az alperesi műszaki ellenőr által aláírt költségvetési összesítő mennyiségéből kell kiindulni.

A szakértői intézet (BIMKAI) kiegészített szakvéleményében a felperesnek járó vállalkozói díjat az áfával növelt 65.371.435,- forintban határozta meg. A felperes ugyan a szakértői intézet szakvéleményére is - azt vitató - észrevételeket terjesztett elő, azonban a szakértői intézet kiegészítő szakvéleménye (Gf.28.szám) ezeket a kérdéseket is fogyatékoság (Pp.182.§.(3) bekezdés) nélkül válaszolta meg. Az építési napló 0956675. oldalszámán (Gf.29.tjk.F/1.melléklete) elrendelt lapostető szigetelés díját az elsőfokú eljárásban kirendelt "A" szakértő a 2008. május 20. napján előterjesztett 67.sorszám alatti kiegészítő szakvéleményében a felperes javára, 260,64 m² mennyiségre már elszámolta (szigetelőmunkák munkatételei 1. oldal). A felperes a "B"-né részére adott megbízásban ezt a munkatételt nem tette vitássá, így a fellebbezési eljárás során erre a munkatételre további bizonyítás - a fent már kifejtett okok miatt - a Pp.235.§.(1) bekezdése alapján nem folytatható.

A tételes felmérés alapján a felperesnek fizetendő (bruttó) 65.371.435,- forint díjjal szemben a megrendelő alperes 70.509.152,- forint díjat fizetett ki. Ezért a felperesnek - az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott 7.361.315,- forint díjjal szemben - 5.137.717,- forint díjat kell visszatérítenie a Ptk.361.§.(1) bekezdése alapján.

A felperes vállalkozói szolgáltatása - a felek közötti jogviszony megszűnésekor hatályos, az általános forgalmi adóról szóló 1992.évi LXXIV.törvény (Áfa.tv.) 6.§.(2) bekezdés c./ pontja szerint - termékértékesítésnek minősül, és mint ilyen esetében az ellenszolgáltatás után általános forgalmi adót kell fizetni. (Áfa.tv.3.§.a./pont) A felperesnek járó vállalkozói díjat tehát általános forgalmi adóval növelt összegben kellett megfizetnie a megrendelő alperesnek, így a visszafizetésnek is bruttó összegben kell megtörténnie. A felek fellebbezési tárgyaláson (Gf.29.tjk.) hivatkozott adóigazgatási jogviszonya nem vehető figyelembe a polgári jogi jogvita (Pp.1.§.) eldöntésénél.

Ezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§.(2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a felperest terhelő marasztalás összegét 5.137.717,- forintra, valamint annak az elsőfokú ítéletben meghatározott késedelmi kamataira leszállította, míg - a per főtárgya tekintetében - ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az elsőfokú eljárásban - a felperes 5.926.413,- forint megfizetésére irányuló keresete és az alperes 10.539.114,- forint megfizetésére irányuló eredeti viszontkeresete alapján - a per tárgyának értéke 16.465.527,- forintban határozható meg. Ehhez képest a felperes (a másodfokú döntés folytán) az elsőfokú eljárásban 33 %-os arányban minősült pernyertesnek, míg 67 %-os arányban pervesztesnek. A felperes 355.600,- forint kereseti illetéket rótt le, 1.686,- forint szakértői díjat előlegezett. Az alperes 632.347,- forint viszontkereseti illetéket rótt le, 918.000,- forint szakértői díjat előlegezett. Az ítéletábra a felek elsőfokú eljárásbeli képviselőjével felemerült ügyvédi munkadíjat a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet (R) 3.§. (2), (6) bekezdései alapján az áfával növelt 867.500,- - 867.500,- forintban határozta meg. A felperes a Pp.81.§.(1) bekezdés alapján a teljes elsőfokú perköltségéből (1.224.786,- forint) annak 33 %-át, azaz 404.180,- forint megtérítését igényelheti, míg az alperes a teljes

2.417.847,- forint elsőfokú perköltségéből annak 67 %-át, azaz 1.619.957,- forintot. Ezek egybeszámításával a felperes köteles viselni 1.215.777,- forint elsőfokú alperesi perköltséget.

A fellebbezési eljárásban a per tárgyának értéke 13.287.728,- forintban határozható meg. A pernyerés az alperesre kedvezőbb 83/17 %-ban. A felperes 797.300,- forint fellebbezési illetéket rótt le és 680.000,- forint szakértői díjat előlegezett. Az ítélet tábla a felek jogi képviselétével felmerülő másodfokú perköltséget a R 3.§.(2), (5) - (6) bekezdései alapján az áfával növelt 187.500,- - 187.500,- forintban állapította meg. A felperes a Pp.81.§.(1) bekezdése alapján a teljes 1.664.800,- forint másodfokú perköltségéből annak 17 %-a, azaz 283.016,- forint megtérítését igényelheti, míg az alperes a 187.500,- forint másodfokú perköltsége 83 %-a, azaz 155.625,- forint megtérítését. Ezek egybeszámításával az alperes köteles viselni a felperes 127.391,- forint másodfokú perköltségét.

Az ítélet tábla mellőzte az elsőfokú ítélet elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezését és a fentiek alapján a felperest kötelezte az alperes 1.088.386,- forint első- és másodfokú perköltsége viselésére a Pp.78.§.(1) bekezdés alapján.

Győr, 2010. évi november hó 10. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Ferenczy Tamás sk. . Maurer Ádám sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: